

IX. REGLERNE OM TAVSHEDSPLIGT

145. Formålet med bestemmelserne om tavshedspligt i forvaltningslovens § 27 er dels at præcisere og udvide anvendelsesområdet for straffelovens bestemmelser om tavshedspligt i offentlig tjeneste eller hverv, dels at åbne mulighed for, at der ved en forvaltningsakt kan pålægges personer uden for den offentlige forvaltning tavshedspligt i forbindelse med oplysninger, som myndigheden vil videregive til den pågældende uden at være forpligtet til det. Endvidere præciseres det, at der inden for den offentlige forvaltning kun ved tjenestebefaling og lignende kan pålægges tavshedspligt med hensyn til en oplysning, når det er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til bestemte offentlige eller private interesser.

Straffelovens regler om tavshedspligt er optrykt som bilag 3.

HVEM ER UNDERGIVET TAVSHEDSPLIGT

HVILKE MYNDIGHEDER

146. I § 27, stk. 1, er det præciseret, at straffelovens almindelige bestemmelser om tavshedspligt i offentlig tjeneste eller hverv omfatter alle inden for den offentlige forvaltning, hvad enten de er tilknyttet den statslige eller den kommunale forvaltning, og hvad enten der er tale om almindelige forvaltningsmyndigheder, særlige nævn eller råd, eller de såkaldte særlige forvaltningsenheder såsom Danmarks Nationalbank, Danmarks Radio og ATP. Personer, der er tilknyttet selvejende institutioner, vil også umiddelbart kunne være omfattet af straffelovens bestemmelser om tavshedspligt, såfremt institutionen udøver offentlig virksomhed af mere omfattende karakter og er undergivet intensiv offentlig regulering, tilsyn og kontrol, jfr. ovenfor under pkt. 5-9.

Også personale tilknyttet kommunale fællesskaber, som skal godkendes efter § 60 i den kommunale styrelseslov, vil umiddelbart være omfattet af § 27.

HVILKE PERSONER ER OMFATTET ?

147. Tavshedspligten gælder såvel tjenestemænd som overenskomstansatte, og uanset om der er tale om midlertidig ansættelse eller deltidsbeskæftigelse. Tavshedspligten påhviler endvidere dem, der varetager offentlige hverv. Det gælder, hvadenten hvervet er varigt eller forbigående, lønnet eller ulønnet, frivilligt eller pligtsmæssigt (ombud), og hvad enten det beror på beskikkelse eller valg. Tavshedspligten omfatter også personer, der er udpeget som stedfortrædere for nævnsmedlemmer m.v., f.eks. når de pågældende løbende modtager orientering om, hvad der foregår i det organ, de eventuelt med kort varsel skal indtræde i.

HVILKE OPLYSNINGER ER UNDERGIVET TAVSHEDSPLIGT?

148. Det følger af bestemmelserne i straffelovens § 152 og forvaltningslovens § 27, stk. 1, at en oplysning er omfattet af tavshedspligten, når den ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som fortrolig. I tilfælde, hvor det direkte følger af lovgivningen, at bestemte oplysninger eller bestemte typer af oplysninger er hemmelige, skal behandles fortroligt eller lignende, er disse oplysninger undergivet tavshedspligt. Den omstændighed, at en oplysning er fremkommet under et møde, der er afholdt for lukkede døre, er dog ikke i sig selv tilstrækkelig til, at oplysningen er tavshedsbelagt. Oplysninger, der kommer frem under et sådant møde, kan imidlertid efter deres karakter i sig selv være fortrolige. En oplysningens fortrolighed kan også følge af anden gyldig bestemmelse, herunder i en bekendtgørelse eller en forretningsorden.

En oplysning er i øvrigt omfattet af tavshedspligten, når det er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser.

I § 27, stk. 1, er der foretaget en opregning af de hensyn, der efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde kan føre til, at en oplysning er fortrolig og dermed undergivet tavshedspligt.

Opregningen må antages at dække langt den overvejende del af de hensyn, der kan føre til tavshedspligt. Opregningen er dog ikke udtømmende.

149. Ved siden af § 27 vil fortsat gælde specielle tavshedspligtbestemmelser i anden lovgivning, der pålægger myndighederne tavshedspligt, som er mere vidtgående, end hvad der følger af straffelovens regler. Ved fremtidige revisioner af de pågældende love bør det overvejes, om der fortsat er behov for at opretholde sådanne lovbestemmelser.

Straffelovens § 129 indeholder en bestemmelse om en særlig form for tavshedspligt med hensyn til FORHANDLINGER af fortrolig karakter. Det er således i denne bestemmelse bl.a. fastsat, at den, som uberettiget giver OFFENTLIG meddelelse om forhandlinger af fortrolig karakter inden for offentlige råd og myndigheder, (herunder f.eks. kommunale myndigheder), kan straffes herfor. Udtrykket »forhandlinger« omfatter ikke blot de meningsudvekslinger, der finder sted, men dækker også det materiale, der ligger til grund for forhandlingerne. Om stoffet er af fortrolig karakter vil undertiden fremgå af lovgivningen, men vil også kunne følge af en beslutning i henhold til den for rådet eller myndigheden gældende forretningsorden. Selve forhandlingsemnets beskaffenhed kan ligeledes medføre pligt til hemmeligholdelse.

Tilsvarende gælder efter den nævnte bestemmelse med hensyn til OFFENTLIG meddelelse om forhandlinger i kommissioner og udvalg, der er nedsat af regeringen, herunder lovforberedende udvalg, såfremt det af regeringen eller af vedkommende kommission eller udvalg selv er fastsat og offentligt meddelt, at forhandlingerne er hemmelige. Beslutter en minister, at forhandlingerne i en kommission eller udvalg skal være hemmelige, bør dette fremgå af kommissoriet for udvalget. Offentlig meddelelse herom kan f.eks. gives i en pressemeddelelse om udvalgets nedsættelse. Forbudet omfatter kun uberettiget offentlig meddelelse om forhandlingerne og herunder også det materiale, der ligger til grund for forhandlingerne.

150. De hensyn, der navnlig kan begrunde tavshedspligt er nærmere angivet i § 27, stk. 1.

151. Efter § 27, stk. 1, nr. 1 og 2, kan hensynet til statens sikkerhed eller rigets forsvar, rigets udenrigspolitiske eller udenrigsøkonomiske interesser, herunder forholdet til fremmede magter eller mellemfolkelige institutioner, begrunde, at en oplysning er undergivet tavshedspligt.

Bestemmelsen i nr. 1 har navnlig til formål at sikre, at oplysninger vedrørende forsvarets beredskab, øvelser, materiel og installationer m.v. behandles fortroligt. Forsvarsoplysninger, der er af fælles interesse for Nato-landene, vil sammenholdt med nr. 2 også i almindelighed være undergivet tavshedspligt.

Danmark er efter en række internationale aftaler og traktater folkeretligt forpligtet til at behandle oplysninger af betydning for samarbejdet med andre stater og internationale organisationer fortroligt. Som eksempel kan nævnes, at Danmark er forpligtet til at behandle visse oplysninger vedrørende EF-samarbejdet, som de danske myndigheder kommer i besiddelse af, fortroligt. Det samme gælder efter de fleste internationale overenskomster på skatterettens område. I tilfælde, hvor der således består en folkeretlig forpligtelse for Danmark til at behandle oplysninger fortroligt, vil oplysningerne efter nr. 2 være undergivet tavshedspligt.

Forholdet til andre lande eller mellemfolkelige institutioner vil også herudover kunne begrunde tavshedspligt.

152. Efter § 27, stk. 1, nr. 3, kan også hensynet til forebyggelse, efterforskning og forfølgning af lovovertrædelser samt straffuldbyrdelse og beskyttelse af sigtede, vidner og andre i sager om strafferetlig eller disciplinær forfølgning begrunde tavshedspligt.

Denne bestemmelse har navnlig til formål at sikre, at oplysninger om efterforskning i straffesager hemmeligholdes i det omfang, det er nødvendigt af hensyn til retshåndhævelsens effektivitet. Efter bestemmelsen vil imidlertid også hensynet til beskyttelsen af den nævnte personkreds, herunder hensynet til vidners og forurettedes privatliv kunne begrunde, at oplysninger vedrørende strafferetlig eller disciplinær forfølgning skal behandles fortroligt.

Udtrykket disciplinær forfølgning omfatter alle arter af disciplinærsager, der er under behandling i den offentlige forvaltning, herunder forsvaret, civilforsvaret og civil værnepligt.

153. Efter § 27, stk. 1, nr. 4, kan hensynet til gennemførelse af offentlig kontrol-, regulerings- eller planlægningsvirksomhed eller påtænkte foranstaltninger i henhold til skatte- og afgiftslovgivningen begrunde tavshedspligt.

Det offentliges kontrolvirksomhed forudsætter i meget vidt omfang, at de nærmere oplysninger om, hvor og hvornår kontrollen sættes ind og om kontrollens gennemførelse, behandles fortroligt. Det gælder såvel myndighedernes interne kontrolforanstaltninger - typisk i form af revision - som myndighedernes kontrolvirksomhed med hensyn til enkeltpersoner, f.eks. inden for skatte- og afgiftsområdet. Også andre foranstaltninger i henhold til skatte- og afgiftslovgivningen vil efter bestemmelsen i nr. 4 kunne være undergivet tavshedspligt.

I de senere år er der sket en meget væsentlig omvurdering af spørgsmålet om offentlighed kontra fortrolighed med hensyn til den offentlige fysiske planlægning, idet der har været et ønske om at sikre en øget borgerdeltagelse.

Bestemmelsen i nr. 4 vil på den baggrund næppe i almindelighed føre til, at oplysninger om fysisk planlægning er undergivet tavshedspligt, medmindre der er tale om myndighedens rent foreløbige interne overvejelser, eller der er en konkret risiko for, at enkeltpersoners forhåndskendskab til planlægningsovervejelserne vil kunne give de pågældende urimelige særfordele på andre privates eller på samfundets bekostning.

Bestemmelsen i nr. 4 omfatter også andre former for planlægning end den offentlige fysiske planlægning, f.eks. politisk og økonomisk planlægning i videre forstand.

154. Efter § 27, stk. 1, nr. 5, kan væsentlige hensyn til det offentliges økonomiske interesser, herunder udførelsen af det offentliges forretningsvirksomhed, begrunde tavshedspligt.

Bestemmelsen har navnlig til formål at sikre fortrolighed omkring det offentliges forretningsvirksomhed, således at det offentlige på lige fod med private kan hemmeligholde særlige fremstillings- eller forretningsmetoder og i øvrigt beskytte den viden (know-how) det offentlige er i besiddelse af på det pågældende område, f.eks. med henblik på eventuelt salg til private eller til andre lande.

Bestemmelsen er imidlertid ikke begrænset til kun at omfatte forretningsvirksomhed. Den vil således også kunne finde anvendelse f.eks. med hensyn til oplysninger om indgåelse af enkeltstående kontrakter, f.eks. med hensyn til afgivne tilbud om køb og salg af fast ejendom og løsøre til brug for de almindelige forvaltningsmyndigheder, samt sager om optagelse af lån m.v.

Også oplysninger om indgåelse af kontraktforhold i øvrigt, herunder forhandlinger, som det offentlige fører om løn- og personaleforhold, kan efter bestemmelsen være undergivet tavshedspligt.

155. Efter § 27, stk. 1, nr. 6, kan hensynet til enkeltpersoners eller private selskabers eller foreningers interesse i at beskytte oplysninger om deres personlige eller interne, herunder økonomiske, forhold, begrunde tavshedspligt.

Bestemmelsen har til formål at sikre beskyttelsen af privatlivets fred.

Omfattet af bestemmelsen er først og fremmest oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, herunder oplysninger om race, religion og hudfarve, om politiske, seksuelle og strafbare forhold samt oplysninger om helbredsforhold. Oplysninger om foreningsmæssige forhold og væsentlige sociale problemer samt misbrug af nydelsesmidler og lignende vil ligeledes typisk være omfattet af bestemmelsen.

Også andre oplysninger vedrørende enkeltpersoners forhold, der ikke er umiddelbart tilgængelige for andre, som kommer i forbindelse med den pågældende, vil efter bestemmelsen kunne være omfattet af tavshedspligten. Det gælder f.eks. oplysninger om familiemæssige forhold og oplysninger om indtægts- og formueforhold.

Bestemmelsen i nr. 6 omfatter også oplysninger om private selskabers og foreningers interne forhold. Denne del af bestemmelsen vil navnlig omfatte oplysninger om, hvad der har været drøftet under forhandlinger i selskabets eller foreningens besluttede organer.

Om oplysningerne er så følsomme, at de skal hemmeligholdes, vil i øvrigt være afhængig af, i hvilken sammenhæng de fremkommer. En almindelig adresseoplysning vil således normalt ikke være fortrolig, men den kan være det, fordi den røber, at en person er indlagt på et psykiatrisk hospital eller er i fængsel. Det samme kan gælde oplysninger, der inddirekte røber et klientforhold.

156. Efter § 27, stk. 1, nr. 7, kan endelig også enkeltpersoners eller private selskabers eller foreningers økonomiske interesse i at beskytte oplysninger om tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold begrunde tavshedspligt.

Bestemmelsen har navnlig til formål at sikre, at oplysninger om virksomheders drifts- eller forretningsforhold kan hemmeligholdes, når væsentlige hensyn til økonomiske interesser tilsiger, at oplysningerne ikke videregives til uvedkommende.

157. opregningen i § 27, stk. 1, af hensyn, der kan begrunde tavshedspligt, må antages at dække langt den overvejende del af de hensyn, der kan føre til tavshedspligt. Opregningen er dog ikke udtømmende.

Blandt de hensyn, der ikke er nævnt i loven, men som - lige som idag - kan begrunde tavshedspligt, er i helt særlige tilfælde hensynet til offentlige myndigheders interne beslutningsproces.

158. Tavshedspligten omfatter kun oplysninger, som personer, der virker i den offentlige forvaltning, har fået kendskab til ved udøvelsen af deres virksomhed. Den omfatter således ikke oplysninger, som de pågældende er blevet bekendt med gennem offentlig omtale eller i forbindelse med private meddelelser.

HVORNÅR KAN DER VED KONKRET TJENESTEBEFALINGPÅLÆGGES TAVSHEDSPLIGT?

159. Adgang til at pålægge tavshedspligt med hensyn til fortrolige oplysninger forudsætter, at der består et over/underordningsforhold mellem den, der pålægger tavshedspligten og den, der pålægges tavshedspligt, eller at der i lovgivningen er særlig hjemmel hertil.

Bestemmelsen retter sig efter sin ordlyd mod konkret tavshedspålæg ved tjenestebefaling og omfatter ikke bestemmelser om tavshedspligt, der er fastsat i generelle retsregler med hjemmel i lov.

TAVSHEDSPÅLÆG TIL PERSONER INDEN FOR DEN OFFENTLIGE FORVALTNING

160. Inden for den offentlige forvaltning kan der ved konkret tjenestebefaling kun pålægges tavshedspligt med hensyn til en oplysning, når det er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til bestemte offentlige eller private interesser som nævnt i § 27, stk. 1, jfr. ovenfor under pkt. 148-157.

Efter bestemmelsen i § 27, stk. 2, vil det således være muligt ved tjenestebefaling, stempning af dokumenter m.v. at afgrænse nærmere, hvilke oplysninger eller dokumenter der efter lovens § 27, stk. 1, er omfattet af tavshedspligten.

En forvaltningsmyndigheds ledelse vil på den baggrund ikke vilkårligt kunne pålægge de ansatte tavshedspligt f.eks. af rene ordenshensyn. Dette vil alene gyldigt kunne ske, såfremt det er nødvendigt at hemmeligholde et dokument eller en oplysning for at varetage væsentlige hensyn til bestemte offentlige eller private interesser.

Et flertal i en kommunalbestyrelse eller et kommunalt udvalg eller et andet kollegialt organ kan ikke i medfør af § 27, stk. 2, pålægge et mindretal tavshedspligt, fordi flertallet ikke står i et overordningsforhold til mindretallet. Flertallet er derimod ikke efter bestemmelsen i § 27, stk. 2, afskåret fra over for et mindretal at tilkendegive, at bestemte oplysninger efter flertallets opfattelse

er af en sådan karakter, at det er nødvendigt at hemmeligholde dem for at varetage væsentlige hensyn til bestemte offentlige eller private interesser som nævnt i § 27, stk. 1. Hvis mindretallet alligevel videregiver oplysningerne, beror et eventuelt strafansvar på en selvstændig vurdering af oplysningernes karakter, som - hvis sagen indbringes for domstolene - skal foretages af retten.

Der kan endvidere henvises til det anførte ovenfor under pkt. 149 om offentlig meddelelse om forhandlinger af fortrolig karakter.

TAVSHEDSPÅLÆG TIL PERSONER UDEN FOR DEN OFFENTLIGE FORVALTNING

161. Efter § 27, stk. 3, kan en forvaltningsmyndighed bestemme, at en person uden for den offentlige forvaltning og dennes medhjælper skal være undergivet tavshedspligt efter straffelovens regler herom med hensyn til fortrolige oplysninger, som myndigheden videregiver til den pågældende uden at være forpligtet hertil.

Pålægget kan kun meddeles inden eller senest samtidig med at de pågældende fortrolige oplysninger udleveres.

Udlevering af fortrolige oplysninger forudsætter naturligvis, at myndigheden i det hele taget er berettiget til at videregive oplysningerne til den pågældende private.

Bestemmelsen er i første række tænkt anvendt til at pålægge forskere, der ikke er ansat i det offentlige, tavshedspligt med hensyn til fortrolige oplysninger, de efter anmodning måtte få udleveret i forbindelse med gennemførelsen af forskningsprojekter.

162. Det er i forvaltningsretlig praksis almindeligt antaget, at bestemmelserne om tavshedspligt i straffelovens § 152 ikke er til hinder for, at et medlem, som en privat organisation eller forening har udpeget til at repræsentere sig i et offentligt nævn eller råd, i nødvendigt omfang kan drøfte spørgsmål, hvori der indgår tavshedsbelagte oplysninger, med foresatte eller andre med tilknytning til organisationen eller foreningen. De, der modtager denne orientering, er efter gældende ret ikke selv omfattet af straffelovens bestemmelser om tavshedspligt for offentlig tjeneste og hverv. Undertiden kan de oplysninger, der er tale om at videregive, være af en så personlig karakter, at det vil være betænkeligt at lade råds- eller nævnsmedlemmer orientere deres foresatte og kompetente forsamlinger m.v., medmindre vedkommende myndighed ved et konkret tavshedspålæg sikrer, at også modtagerne af de fortrolige oplysninger er undergivet tavshedspligt. Et sådant pålæg vil kunne gives med hjemmel i § 27, stk. 3.

163. Det er i forarbejderne til § 27, stk. 3, i øvrigt forudsat, at myndighederne kun gør brug af bemyndigelsen, når der er et klart behov herfor, og at myndighederne pålægger de personer og lederne af de virksomheder og institutioner m.v., som de meddeler tavshedspålæg, at sørge for, at medhjælper og ansatte gøres bekendt med tavshedspålægget og dets virkninger på passende måde.

HVEM TRÆFFER INDEN FOR EN MYNDIGHED

I ØVRIGT AFGØRELSE OM EN OPLYSNING ER

UNDERGIVET TAVSHEDSPLIGT?

164. Tavshedspligten efter straffelovens §§ 152- 152 d og forvaltningslovens § 27, stk. 1, påhviler den enkelte ansatte m.v. i den offentlige forvaltning. Den, der i forbindelse med sit arbejde får kendskab til fortrolige oplysninger, skal således selv påse, at oplysningerne ikke videregives til uvedkommende.

I nogle tilfælde kan det give anledning til tvivl, om en oplysning er fortrolig. I et vist omfang kan sådanne tvivlsspørgsmål løses ved, at myndighedens ledelse ved tjenestebefaling præciserer, i hvilket omfang bestemte oplysninger må anses for at være fortrolige, jfr. ovenfor under pkt. 159 f. Herudover bør den, der er i tvivl, om en oplysning er undergivet tavshedspligt, altid søge råd hos sine foresatte inden for myndigheden.

AFGIVELSE AF UDTALELSE TIL PRIVATE ELLER

OFFENTLIGHEDEN PÅ MYNDIGHEDENS VEGNE

165. Spørgsmålet om, hvem der kan udtale sig på myndighedens vegne, afgøres efter de almindelige regler for ledelsen af den pågældende myndighed.

Bestemmelsen i forvaltningslovens § 27, stk. 2, om, i hvilket omfang der ved tjenestebefaling kan pålægges tavshedspligt, er således ikke til hinder for, at der af en myndigheds ledelse generelt eller i forbindelse med behandlingen af en bestemt sag bestemmes hvem af myndighedens ansatte, der er berettiget til at udtale sig på MYNDIGHEDENS VEGNE.

Hvis andre end den, der er udpeget hertil udtaler sig på myndighedens vegne, vil det efter omstændighederne være en tilsidesættelse af en tjenestepligt, og vil som sådan kunne medføre et disciplinært ansvar. Udtalelserne vil derimod ikke i sig selv være en tilsidesættelse af reglerne om tavshedspligt. Videregiver den pågældende i sin udtalelse tavshedsbelagte oplysninger, vil der dog tillige kunne foreligge brud på tavshedspligten.

HVAD INDEBÆRER TAVSHEDSPLIGTEN ?

166. Det følger af straffelovens bestemmelser om tavshedspligt, at fortrolige oplysninger ikke uberettiget må videregives eller udnyttes.

Heri ligger for det første et forbud mod at videregive de fortrolige oplysninger til uvedkommende. Det er ingen betingelse, at oplysningerne er offentliggjort eller videregivet til en større personkreds. Brud på tavshedspligten kan således også foreligge, selv om de fortrolige oplysninger kun er røbet til en enkelt, eventuelt nærtstående person, i en snæver fortrolig kreds eller over for nogen, der har lovet ikke at bringe dem videre.

For det andet kan tavshedspligten tilsidesættes ved at udnytte de fortrolige oplysninger på retsstridig måde uden at videregive dem. Som eksempel kan nævnes en offentligt ansats udnyttelse af sin viden om, at myndighederne påtænker at gennemføre fysisk planlægning, til at skaffe sig eller andre økonomiske fordele ved at erhverve en fast ejendom, der er omfattet af planerne.

Endelig kan tavshedspligten efter omstændighederne tilsidesættes ved passivitet, f.eks., ved at fortrolige dokumenter opbevares på en så uforsvarlig måde, at det ganske må sidestilles med en egentlig videregivelse.

167. Tavshedspligten bortfalder ikke med tjenestens eller hvervets ophør. Også efter dette tidspunkt er tidligere offentligt ansatte m.fl. bundet af deres tavshedspligt, således at det er dem forbudt uberettiget at videregive eller udnytte fortrolige oplysninger, som de har fået kendskab til i forbindelse med tjenesten eller hvervet.

BEGRÆNSNINGER I TAVSHEDSPLIGTEN

168. Det er i straffelovens bestemmelser om tavshedspligt i § 152 e udtrykkeligt fremhævet, at tavshedspligten ikke gælder i tilfælde, hvor den pågældende er forpligtet til at videregive oplysningen eller handler i berettiget varetagelse af åbenbar almeninteresse eller af eget eller andres tarv.

169. Straffelovens bestemmelser om tavshedspligt finder ligesom andre bestemmelser i straffeloven ikke anvendelse i det omfang, en handling er berettiget i medfør af reglerne om nødværge, lovlig retshåndhævelse, nødret eller i medfør af principperne om uanmodet forretningsførelse eller samtykke.

170. Videregivelse eller udnyttelse af fortrolige oplysninger er kun omfattet af straffelovens og forvaltningslovens regler om tavshedspligt, såfremt videregivelsen eller udnyttelsen har været UBERETTIGET.

Hvornår en videregivelse til privatpersoner m.v., danske myndigheder uden for den offentlige forvaltning og udenlandske myndigheder må anses for berettiget efter straffelovens § 152 og § 152 e må afgøres ud fra en konkret fortolkning af straffeloven. De nye regler herom svarer til den

eksisterende retstilstand.

Om adgangen til at videregive fortrolige oplysninger til danske forvaltningsmyndigheder, se afsnit X.

STRAF M.V. FOR TILSIDESÆTTELSE AF TAVSHEDSPLIGTEN

171. Den, der virker inden for den offentlige forvaltning, og som tilsidesætter sin tavshedspligt, kan efter straffelovens § 152 straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder. Straffen kan stige til fængsel indtil 2 år, hvis forholdet er begået med forsæt til at skaffe den pågældende selv eller andre uberettiget vinding eller der i øvrigt foreligger særligt skærpende omstændigheder. Sker tilsidesættelsen af tavshedspligten ikke med forsæt, men ved uagtsomhed, kan der efter omstændighederne blive tale om ansvar efter straffelovens § 157, der omhandler straf for grov eller oftere gentagen forsømmelse eller skødeløshed i offentlig tjeneste eller hverv. Medmindre det følger af anden lovgivning, gælder bestemmelsen i § 157 dog ikke for personer, hvis hverv hviler på offentlige valg.

172. Da tavshedspligten hører til de regler, der gælder for en tjenstemandsansat, vil tilsidesættelse af den endvidere kunne medføre disciplinæransvar efter tjenstemandsloven. For overenskomstansatte vil der kunne blive tale om reaktioner i overensstemmelse med de ansættelsesretlige regler, herunder i grovere tilfælde afskedigelse.

173. Herudover vil den, der virker inden for den offentlige forvaltning og som tilsidesætter sin tavshedspligt, efter omstændighederne kunne tilpligtes at betale erstatning for den økonomiske skade, der herved forvoldes, samt godtgørelse for bl.a. den tort, der måtte påføres den, hvis fred forstyrres.